

Drugim celem naszych badań była ocena korelacji między przynależnością osób badanych do grup typologicznych wyodrębnionych w oparciu o dane kliniczne i cechy osobowości.

Wyniki naszych badań wskazują że: osoby typu 2 częściej niż osoby typu 1 (podział kliniczny) charakteryzują się cechami osobowości typu II (podział wg. MMPI). Stwierdzono zatem, że wczesny wiek początku choroby ma istotny wpływ nie tylko na gorszy obraz kliniczny uzależnienia, implikuje też występowanie znacznych zaburzeń struktury osobowości alkoholików. Podobną zależność między cechami klinicznymi a typem osobowości pacjentów stwierdził Babor [2]. Autor ten u osób o wczesnym początku uzależnienia także obserwował podwyższone wyniki skal klinicznych MMPI.

Wyniki naszych badań nie potwierdziły natomiast koncepcji typologicznych Cloningera, który wskazywał, że u alkoholików o wczesnym wieku początku uzależnienia stwierdza się psychopatyczne cechy osobowości, natomiast u osób o późniejszym początku choroby cechy neurotyczne i depresyjne. Można jednak wskazać, że mimo, iż klasyfikacja alkoholików Cloningera jest ogólnie przyjęta to jednak inni autorzy także nie potwierdzili wyników badań tego autora dotyczących cech osobowości osób uzależnionych [16].

WNIOSKI

1. Klasyfikacja mężczyzn uzależnionych od alkoholu, pozwoliła na wyodrębnienie dwóch grup typologicznych dotyczących cech osobowości badanych.

2. Osoby uzależnione od alkoholu należące do drugiej grupy typologicznej charakteryzowały się zaburzeniami w przystosowaniu psychologicznym, na co wskazywały podwyższone wyniki podstawowych skal klinicznych Kwestionariusza Osobowości MMPI.

4. Wczesny wiek początku uzależnienia implikuje gorsze przystosowanie psychologiczne osób uzależnionych od alkoholu.

J. Hauser, M. Zakrzewska

A MMPI-based typological analysis of male alcoholics

Summary

118 males hospitalized after a drinking bout were assessed. In our previous studies the sample had been divided into two clusters on the basis of clinical criteria. Namely, a group of patients with early onset of the disease and a more severe course of alcohol dependence, and another group of those with late onset and a milder course of the disease had been distinguished then. In this study two groups of patients were distinguished on the grounds of their MMPI scores. One of the groups was characterized by higher scores in all the clinical MMPI scales. A correlation was found between the clinical typology and that based on personality traits. Patients with early onset of the disease were characterized by psychological maladjustment, i.e. by impaired functioning in social roles and by a sense of psychological discomfort.

Key words: alcoholism \ typology \ MMPI